

Trappa upp
och trappa ner
Tomten traskar
och han ser
snällt och styggt
hos stora, små.
Bluffen går han
inte på.

– Klapparna,
var blev de av?
Vi har rätt
till våra krav!

Tomten ler
och saktar av:
– Gubben han
är gammal han,
klappar får
ni ge varann!
Jag har nog
att hålla ljus
lysande i
alla hus!

God Jul!

Industrins hjärta

Enligt vissa beräkningar finns det 20 milj. spetälska i Indien. Sjukdomen kan behandlas och förebyggas. Men världens läkemedelsindustrier har inte tidigare satsat stora resurser på preparat mot spetälska, då patienterna i allmänhet är fattiga och vinstmöjligheterna ringa.

En indisk industriman, RC Varadarajan från Hyderabad, har i samarbete med SIDA och ett svenskt läkemedelsföretag startat en industri där medicin mot spetälska tillverkas. Industrin invigdes i början av förra året av dåvarande statsminister Fällid vid dennes besök i Indien.

Varadarajan är visionär med ett levande intresse att utveckla den indiska landsbygden, så att bönder och jordbruksarbetare skall få ett människovärdigt liv. Samtidigt är han en praktisk industriman med bägge fötterna på jorden.

I Hyderabad i Sydindien ligger en fabrik för sprängämnen som Varadarajan utvecklat till ett modernt och expansivt företag i sin bransch. Det betjänar byggnads- och gruvindustrin.

SOLPUMP

Bland andra företag som han varit med om att bygga upp är fabriker som tillverkar plast-rör för bevattning. Som resultat har 60.000 indiska byar under de senaste 20 åren fått rinnande vatten. Invånarna kan gå till en kran för att hämta vatten från ett slutet system i stället för en brunn som ofta är infekterad av många andras smutsiga kärl.

Just nu håller Varadarajan på att utveckla en solpump. En solcell driver direkt en vattenpump nedsänkt till grund-

vattnet. Man arbetar på att effektivisera anläggningen och sänka kostnaderna så att 20 milj. bönder i olika delar av Indien skall kunna anskaffa den. För detta projekt söker Varadarajan samarbete med svensk industri.

En svensk industriman som Varadarajan länge samarbetat med tog för några år sedan med honom till Alnäs, Stockholm, ett centrum för andlig och moral upprustning. Det ledde till att Varadarajan och hans svenske vän beslöt att tillsammans delta i en konferens med temat "Dialog om utveckling" i Asia Plateau, Panchgani, söder om Bombay.

Konferensen i Panchgani gav Varadarajan nya perspektiv på den mänskliga sidan av industrin. För ett par månader sedan var han tillbaka i Europa och berättade på Alnäs för en grupp svenska industrimän om vad som hänt.

Till våra läsare.

Tiden går fort, konstaterade vi i redaktionen då vi för några veckor sedan fann att det var dags för ett julnummer igen. Till er, kära läsare, har Tomten med sig massor med julhälsningar från NY VÄRLD:s redaktionslag.

Det nya året innebär att information och rapportering kring arbetet för andlig och moralisk upprustning i Norden och världen kommer att ta nya former. NY VÄRLD utkommer alltså inte i sin nuvarande form under 1984. Men arbetet för en ny värld, en ny och rättfärdigare världsordning fortsätter.

Den nya given handlar om *tema-inriktade småskrifter*, som tills vidare kommer att ersätta NY VÄRLD. Det är resultatet av ett ganska omfattande tankeutbyte kring dessa frågor, som redovisas i ett personligt brev till NY VÄRLD:s prenumeranter.

Vi tackar er, våra läsare, som finns på så många håll, inte bara i Sverige utan också i Finland, Norge, Danmark och Island. Ni har, utöver prenumerationsavgiften, gett oss stöd, uppmärksamhet och intresse som vi är tacksamma för, även i de fall där det har inneburit kritik. Vi hoppas kunna dra lärdom av detta för framtiden.

Till slut vill vi be er komma med era förfrågningar, idéer och uppslag till Idé och Kultur, Sveavägen 34, 6 tr. 111 34 Stockholm, tel. 08/10 34 56.

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR 1984!

Redaktionen

DE VÄGRADE BLANKT

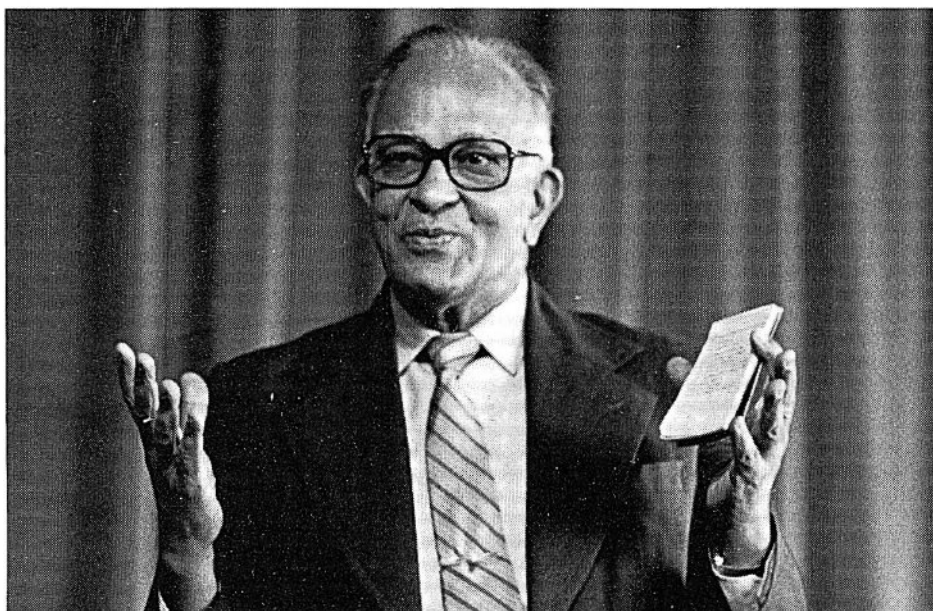
— Då jag återvände från Panchgani föreslog jag att några av de anställda skulle delta i ett industriseminarium på Asia Plateau. De vägrade blankt. Vi stod just inför avtalsförhandlingar. Men i år hade vi fått ett avtal som de var nöjda med och jag upprepade nu förslaget. Motvilligt gick de med på att delta — med sina fruar. Nio par reste, tre från företagsledningen och sex arbetare, varav tre var fackligt förtroendevalda.

— Då de kom tillbaka frågade jag den facklige ledare som tidigare ofta gripit till våld: "Säg mig ärligt, trodde du att jag sände er för att försöka hjärntvätta er?" — "Ja, det gjorde jag", svarade han. "Under resan förbannade jag mig själv för att jag gått med på att resa. När vi sedan kom fram, starkt försenade vid halv två-tiden på natten, fann vi

► till vår förvåning att folk var uppe och väntade på oss med en kopp te och tog vänligt emot oss. De båda första dagarna var jag i alla fall misstänksam. Men den tredje dagen sade jag till mig själv – och till min fru – att nu tänkte jag ändra mitt liv till det bättre, om det så skulle kosta mig min ställning i facket."

INGET SLÖSERI MED TID

– Fackets vice ordförande, Narsing Rao, berättade i personaltidningen: "Det var inget slöseri med tiden, varje minut tillvaratogs. Varje morgon bör-

R C Varadarajan

jade med att man lyssnade till den 'inre rösten'. Börja med att ändra dig själv, hemma och på jobbet. Gör vad ditt inre säger dig vara rätt. Slösa inte pengar på att röka och dricka utan använd dem i stället till socialt arbete. – Om vi bara hade lärt känna det här för tio år sedan!"

– Några veckor senare reste en liknande grupp från företaget till Asia Plateau, Panchgani. Då de kom hem möttes de båda grupperna och beslöt att gemensamt genomföra en konferens i Hyderabad. Till den inbjöd de 40 anställda med fruar.

– Temat för denna konferens var "Familjen och fabriken". De som varit i Panchgani var värdar och skötte om alla prak-

tiska arrangemang inklusive serveringen. De redogjorde för sina erfarenheter, och de hade också inbjudit en del av dem som de träffat i Panchgani att medverka.

– Varje minut av denna konferens var en uppenbarelse för mig, fortsätter Varadarajan. – Jag var med från morgon till kväll, under de tre första dagarna som lyssnare. Jag blev djupt gripen och överraskad av vad de anställda berättade. Erfarenheterna i Panchgani hade gjort de kvinnliga arbetarna och de tysta hemmafruarna medvetna. Utan rädsla steg de fram och berättade för alla vad de upplevt.

– En av dem hade gjort slut på ett mångårigt gräl som övergick till slagsmål mellan kvinnorna i områdets 16 familjer. De måste alla hämta vatten ur en och samma kran under den enda timme på dagen då vatten är tillgängligt. Hennes enkla lösning: den som ena dagen fick vatten först skulle nästa dag få det sist.

‘FÖRSONING EFTER ÅTTA ÅR

– En annan kvinna försvann från konferensen en eftermiddag och återvände till allas förvåning nästa morgon med sin man. Alla visste att de varit separerade i åtta år. Hon hade tagit bussen och rest 50 km till

hans bostad och sökt upp honom. Trots att han tidigare slagit och misshandlat henne, bad hon honom om förlåtelse för sin andel i deras konflikt. Det ledde till ett samtal som pågick hela natten. Tillsammans tog de morgonbussen till Hyderabad.

SVINN PÅ LAGRET

– Svinn på lagret hade klarats upp. Den skyldiges spontana ärlighet var så överraskande att företagsledningen inte riktigt visste vad man skulle göra med honom. Skulle man avskeda honom? Eller degradera honom? Skulle man acceptera hans erbjudande att under en längre tid göra månatliga avbetalningar för att ersätta svinnet?

– På konferensens sista dag insisterade de anställda på att jag skulle tala. Jag var oförberedd och jag var omskakad av att upptäcka hur otillräckliga vi varit i företagsledningen. Jag sade att alltsedan företags start för 20 år sedan hade jag i vårt samarbete bara sett deras händer. Men under dessa dagar när jag suttit tyst, hade jag upptäckt deras hjärtan. Och när man upptäckt en människas hjärta så är ingenting omöjligt att uppnå i samarbete. Det är vad jag lärt mig.

"SOM EN EPIDEMI"

Den 15-årige sonen till Varadarajans svenske affärsvän var med på konferensen i Hyderabad. Under Varadarajans berättelse på Alnäs hördes en teaterviskning från tonåringen: – Det var som en epidemi!

Mot slutet av kvällen på Alnäs frågade en av de närvarande, som är personaldirektör i en svensk industri, vad det egentligen var som gavs som innehåll i Hyderabadkonferensen, eftersom det kunde leda till sådana resultat. Han fick inget direkt svar. Men kanske ligger svaret i den svenske pojken iakttagelse – en anda av ärlighet och förtroende hade visat sig smittsam som en epidemi.

L.S. och B.J.

Små gubbar och tänkande djur

INTERVJU MED EINAR ENGBRETSSEN

I många år har Einar Engebretsen, norsk tecknare och journalist, glatt NY VÄRLD:s läsare med sina karikatyrer och träffsäkert formulerade artiklar. Han har också glatt många andra tidningars läsare i många länder. Vårt systerorgan CHANGER i den franskspråkiga världen kom för ett par månader sen med en intervju som vi med glädje återger, så att våra läsare bättre kan lära känna mannen bakom ritstiftet.

Ordblindhet är ett handikapp som kan märka en människa för hela livet, särskilt gäller det om hon växt upp i en tid när detta handikapp ännu inte identifierats och det knappast fanns något botemedel mot det.

ANVÄNDE SITT HANDIKAPP

Men Einar Engebretsen, den storvuxne norske tecknaren, tycks tvärtom ha tagit itu med detta hinder inte bara för att bli fri från det utan också för att med det som bakgrund utmejsla sin originella personlighet och sin känsla för humor.

Han berättar gärna om alla vansinniga missförstånd som han råkade ut för i skolan när han förväxlade ord. Men han tillägger: – Jag led faktiskt av mina läs- och skrivsvårigheter som lärarna inte förstod. Jag begrep snart att jag aldrig skulle hamna bland de etablerade. I två år kopierade jag min fars namnteckning under mina usla betyg. När han blev förvånad över att han aldrig fick se dem, sa jag att systemet hade förändrats!

TECKNANDET BLEV EN UTVÄG

Vad gjorde Einar under språk- och matematiklektionerna? – Jag tecknade små gubbar och skapade tillsammans med en kamrat en tidning som vi kallade *Grodan i Sahara*. Tecknandet blev en utväg. Jag kunde aldrig finna någon tillfredsställelse i att kopiera och repetera – de två aktiviteter som jag tyckte karaktäriserade den tidens undervisning.

Till slut kom Einar in på *Statens Håndverks- og Kunstindustriskole*, som bättre föll honom i smaken. Där blev han bekant med konstnären Victor Sparre och genom honom lärde han känna moralisk upprustning. Han var nätt och jämt färdig med studierna när han erbjöds att arbeta som tecknare i *Arbejderbladet*.

– Dom ville lätta upp sina spalter med några luftiga och humoristiska bubblor.

Ge idén en chans

Einar sa till redaktören att han först ville åka till Caux på 14 dar. Men i verkligheten återvände han inte till Norge förrän efter flera år. Han hade beslutat ge hela sin tid åt moralisk upprustning, något som förde honom långt ut i världen.

VARKEN LÖN ELLER TRYGGHET

– För detta arbete erbjöds jag varken lön eller trygghet, bara ett liv i tro. Men det var en ovanlig mänsklig erfarenhet som växte och växte. Den hindrade mig inte från att tänka på att teckna. Jag kände att min personlighet behövde mogna och att min fantasi ännu inte funnit sitt eget uttryckssätt.

– Det var särskilt tre sidor av engagemanget hos Frank Buchman (initiativtagare till moralisk upprustning) som intresserade mig under dessa efterkrigsår:

1. Hans omsorg, redan på den tiden, om de etniska minoriteterna. I dag har deras existens och deras strävanden blivit en storpolitisk faktor. ▶

Den permanenta revolutionen

► 2. Hans intresse för den muslimska världen, som på den tiden inte alls tycktes så viktig som nu.

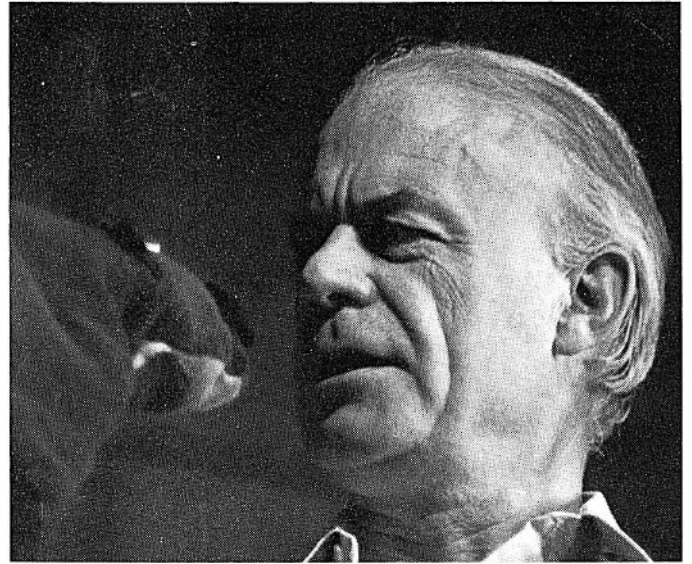
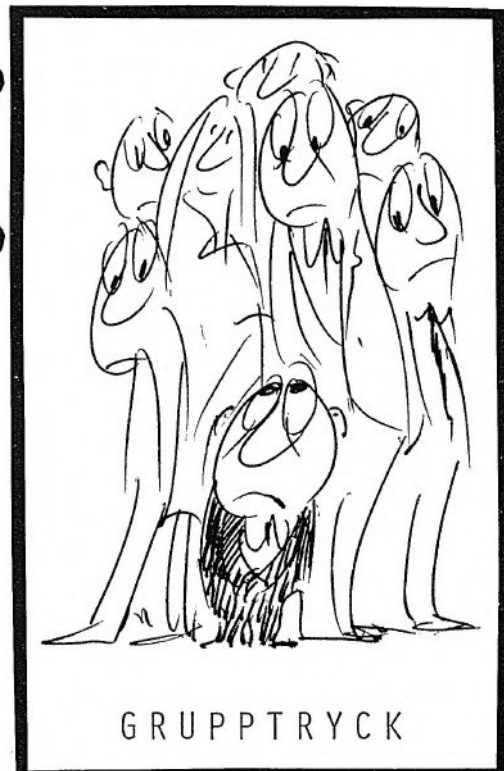
3. Hans övertygelse att marxisterna kunde gå utöver sin ideologis begränsningar och upptäcka en mera djupgående universell ideologi.

Några år senare återvände Einar och hans fru Ågot av hälsoskäl till Norge där de fick leva ett mindre rörligt liv. Einar fick ägna sig mera åt att teckna och skriva. Hans teckningar och artiklar förekom i en rad tidningar. Han är särskilt stolt över att en hel sida teckningar publicerades i den schweiziska satirtidningen *Nebelspalter*. De illustrerade hur schweizerna landade på månen före amerikanerna. Deras alphorn tjänade både som raket-rör och motorer. Och vad finner astronauterna från det amerikanska NASA när de landar på den öde månen? Jo, komfortabelt installerade schweizare som säljer ost!

GUBBARNA FINNER SIN FORM

De små gubbar som för länge sen fyllde Einars skrivböcker i skolan fick nu sin definitiva form: små tunna ben uppstår ett stort huvud med oproportionerligt stora ögon. Varför? Einar svarar: - De flesta karikatyrtecknare tycks inte bry sig om ögonen. Men för mig är ögonen en återspeglning av själen, av det inre livet. I dem uttrycks glädjen, sorgen, ensamheten, bekymren. Det är ögonen som knyter samman människorna. Det som särskilt intresserar mig är hur folk betraktar sig själva och varandra.

Från karikatyrerna var det naturligt för Einar att övergå till djuren i dockteatern. Ågot bör-

Einar med en docka

jade tillverka dockor. Hennes syster som är konstnär skapade en hel serie dockor. En höna tillverkades av svärfaderns nylonskjorta. Gardinringar, inrullade i ett äppelgrönt tyg, förvandlades till en stor fet lövmask som hundratal barn följt med spänd uppmärksamhet. Deras skratt blandas med medkänsla när de ser hur masken uppe på en mur förtvivlat försöker skjuta en stor låda framför sig medan den viftar med sin bakdel och gång på gång håller på att trilla ner.

Och så finns det en bitsk hund. I likhet med många andra djur och människor har den förtvivlat svårt att lära sig be om ursäkt för sin bitskhet. Men efter en stunds diskussion med Einar (som också är buktalare) kommer det magiska ordet "förlåt". Ja det finns ett helt djursamhälle som lär sig leva samman, bry sig om varann och tycka om varann. Alla har de stora ögon i vilka man kan känna igen sig själv.

HUMORN ETT TRUMFKORT

- Frank Buchman brukade säga att humorn är ett trumfkort om man vill förändra världen. I praktiken betyder det att ta Gud på allvar utan att ta sig själv så högtidligt. För det mesta gör vi motsatsen. Jag tar inte min konst så allvarligt. Jag känner mig bara kallad att göra någonting för att mina medmänniskor ska ge sitt bästa. Det är vad Guds kärlek betyder för mig.

För att återvända till Einars upplevelser i skolan, så vill han tillägga en sak: - Vår undervisning lade tonvikten på logiken som om den var det bästa uttrycket för intelligens. Kreativiteten är ofta en viktig sida av intelligensen. Vad kan en intellektuell göra med en tidning? Han kan bara läsa den. Vad gör en skapande människa? Visst kan han läsa den; men han kan också använda den till att tända en brasa, tillverka en papperskråka, torka sina blöta och smutsiga skor, jaga flugor...

Intervjuare: J-J Odier, CHANGER

In i det nya året

Caux, Schweiz:

Tisdagen den 27 dec. 1983 kl 16.00 öppnas nyårskonferensen i Mountain House, Caux. Den avslutas tisdagen den 3 jan. 1984.

Konferensen avser att ta upp till fortsatt studium den gångna sommarens tema: VEM ÄR ANSVARIG FÖR MORGONDAGENS VÄRLD?

Professor Henri Rieben, chef för Jean-Monnet-institutet i Lausanne, citeras i inbjudan: "Historien formas inte enbart av mekanismen i de ekonomiska och sociala krafterna. Den är öppen för påverkan från män och kvinnor som är drivna av en djup övertygelse."

Panchgani, Indien:

En serie "Dialoger om utveckling" har pågått sedan 1981 i Asia Plateau, Panchgani, asiatiskt centrum för moralisk upprustning.

Den 15-20 jan. 1984 skall den fjärde dialogen i denna serie äga rum. I inbjudan föreslår de indiska värdarna att man tar några dagar för att stanna upp mitt i jäktet och försöker finna utvecklingens mänskliga sida.

Hur kan vi lära oss att bry oss om våra arbetskamrater och dem som står oss närmast? Hur kan vi börja förstå andra stammar, grupper och raser som tycks hota vår livsstil och vår identitet? I den andan skulle Asiens folk kunna hitta nya livsmönster och börja samverka för att få slut på fattigdom, grymhet och orättfärdighet.

Närmare upplysningar om konferenserna genom Idé och Kultur, tel 08/10 34 56.

Etik i hälsovård

NORDISK HÄLSOKONFERENS I UPPSALA

Inom många länder i både Europa och andra kontinenter spelar hälso- och sjukvården en central roll - inte bara när det gäller omhändertagande vid sjukdom - utan också när det gäller samhällslivet i stort. Man brottas inom sjukhusväggarna med problem som är starkt samhällsförankrade - t ex missbruksproblematiken, omhändertagande av vissa "svåra" patientgrupper som äldre senildementa. Frågor om det ofödda barnets rätt eller vem eller vilka patientgrupper som skall prioriteras vid ett trängt ekonomiskt läge i samhället är något som berör oss alla.

Idag vill många ungdomar arbeta inom sjukvården, därför är köerna långa till t ex läkarutbildning och sjuksköterskeutbildning. Inom utbildningarna har man blivit mer intresserad av att studerande skall lära sig en helhetssyn, inte bara att vara organcentrerade eller sjukdomscentrerade. Förutsättningarna finns således för en bättre hälso- och sjukvård - frågan är dock hur de som arbetar inom denna sektor är rustade ur både andligt, moraliskt och etiskt perspektiv. Klarar man de krav som ställs?

Några av oss som varit ansvariga för tidigare hälsovårdskonferenser i Caux, bl a 1978 och 1982, tog initiativ till en weekend i Uppsala 12-13 november, där företrädare för olika nordiska länder kunde ge sin syn på utvecklingen just nu inom hälso- och sjukvården när det gäller vissa främst etiska frågeställningar. Gäster från England och Holland var också bland det 30-tal personer som deltog i weekenden. Sammankomsterna hölls i den anrika gamla byggnaden invid Uppsala universitet som kallas Stenhuset och förvaltas av Kungl. Vetenskaps-samhället i Uppsala.

*Elisabeth Hamrin
Omvårdnadsforskare*

Det började i Keswick

Sjutton personer i kyrkan. Man kan riktigt se dem sitta och räkna varandra. Inte fler som kommer till Guds hus den här söndagskvällen? Kanske något annat som drar? Det kristna stormötet, *Keswick Convention*, pågår varje sommar här uppe i det vackra sjödistriktet i England. Året är 1908.

Här i Titheburn-kapellet är det "bara" en kvinnlig predikant i kväll. Jessie Penn-Lewis heter hon, socialarbetare och föreståndarinna för ett flickhem i södra England. Hon reser mycket. Många kriser har hon kämpat sig igenom. Som ung fick hon tbc, senare drabbades hon av en svår lungsåcksinflammation. Det var under en bitande hård vinter i Ryssland kring sekelskiftet.

Jessie Penn-Lewis har lovat sig själv en sak. Närhelst hon talar till människor skall hon ge dem sin allra djupaste övertygelse. Inte betraktelser. Hennes övertygelse handlar om vad Kristi kors betyder. Hans lidande har försonat mina synder och dina synder, totalt. Är detta för enkelt? Eller för svårt? Vem kan ta emot det budskapet.

En av de sjutton i kapellet heter Frank Buchman. Han är amerikansk luthersk präst och socialarbetare. Han är nyss fyllda trettio och hans livsverk ligger i stort sett framför honom. Han har börjat med de bästa avsikter i slummen i en av Amerikas storstäder. Trots sin goda vilja har han fått törnar och mothugg. Nu är han sammanbiten och bitter. Han avskyr hjärtligt de sex män som sitter i styrelsen för pojkhemmet som han haft hand om. De har hindrat hans arbete, tycker han, därför att de varit snåla med pengar. Förstår de då inte att pojkar är hungriga och behöver rejält med mat?

Förströdd har Frank Buchman satt sig i kyrkbänken. Att han är i Keswick är närmast på grund av ett missförstånd. Han har väntat att finna en berömd

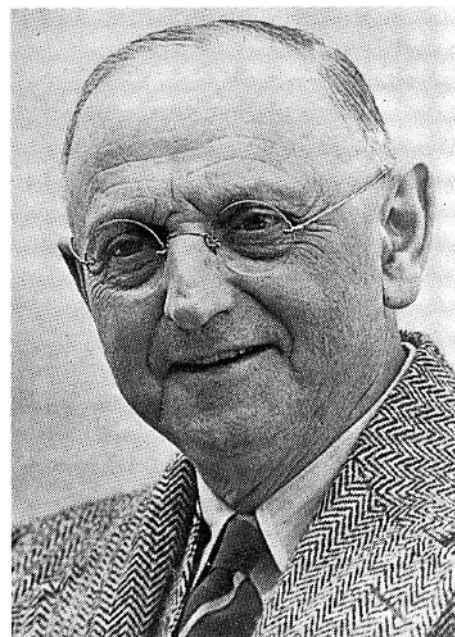
talare vi stormötet. Men just den talaren har inte kommit. Jessie Penn-Lewis med sin övertygelse tycks däremot ha det som Frank Buchman behöver. Vad hon säger går rätt in i hans själ. "Hon fick korset att stå fram för mig i sin fulla betydelse", skriver han senare.

Drabbad av budskapet skyndar han hem till sitt lilla kala övernattningsrum i det överfulla Keswick. Fotogenlampan brinner tills sex brev skrivits, sex kuvert adresserats och förseglats. "Jag har hyst agg mot er, min vän. Förlåt mig." Det är innehållet i breven till sex förhatliga makthavare.

Historien förmåler inte om Jessie Penn-Lewis fick veta vad hennes förkunnelse den kvällen satt i rörelse. Men en ny livsepok började för Buchman. Befrielsen från bitterhet och hat var en så stark verklighet för honom att han genast kunde ge den vidare. Och så fortsatte "livsförvandlingen" från människa till människa, år efter år med en lidelse och kärlek som ständigt förnyades. Det som utvecklades var något som Frank Buchman aldrig vill kalla "sitt" verk. "Jag har fått bli använd", var hans uttryck, "jag har blivit underbart ledd."

Keswick igen, precis trettio år senare. Människor i många länder har berörts av budskapet som blev praktiskt verkligt för Buchman i det lilla kapellet. Nu är han där igen en söndag i juli 1938, och det är en kvinna som predikar. Hon heter Catherine Boot-Clibborn. Hennes far grundade frälsningsarmén. Hon talar om "den helige Andes eld". Frank Buchman tackar henne och låter henne veta vilken avgörande upplevelse han haft på samma plats trettio år tidigare.

Senare på sommaren kommer Frank Buchman till Sverige. Orosmolnen hopar sig över Europa. Vad skall den militära kapprustningen leda till? Mot bakgrund av den allvarliga situationen har Buchman på försommaren lanserat det han ser

Frank Buchman

som de vanliga människornas största uppgift för världen: "en andlig och moralisk upprustning".

Nu riktar han sig till ett stort nordiskt möte i Visby den 16 augusti 1938. Han tar till och med ordet revolution i sin mun, något som mycket väl kan väcka anstöt hos goda kristna. Men det räcker inte längre, menar Frank Buchman, med en behaglig väckelse hos bekväma "soffhörnskristna". I hans ord kan man uppfatta återklangen av den egna upplevelsen av korset i Keswick 1908. "Somliga av er har hört talas om korset söndag efter söndag", säger han till svenskarna, "men det har aldrig blivit en personlig upplevelse. Hade det blivit det, skulle ni inte rygga tillbaka för någonting."

Efter att ha gett en målade beskrivning av de krafter som just då kämpar om Europas — och Nordens — själ, kommer han med en utmaning. Den ter sig lika radikal och lika praktisk som den han själv antog i Keswick för trettio år sedan: "Det du måste besluta är något mellan dig och Gud. Gör det ensam! Skriv ner det på ett papper om du så vill! Gud får hel och full förfoganderätt över dig som revolutionär. Då kommer du att bli fri. Du kommer att kunna uppleva sann demokrati därför att du är fri."

Gerd Jonzon

God vilja – illusion eller politisk realitet?

Utgivarkorsband

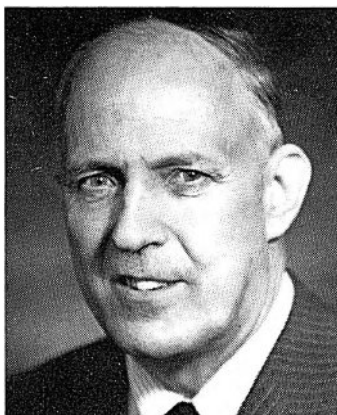
En av Olof Palmes böcker har titeln "Politik är att vilja". Hur uppstår den goda viljan som kan göra visionerna om en rättfärdig värld till handfast verklighet?

Den frågan tas upp i en nyutkommen bok, "Din börda är min", skriven av Paul Gundersen (Holger Schildts förlag, Helsingfors). Man behöver inte läsa många sidor förrän man förstår att man har att göra med en författare som gjort de fattiga folkens sak till sin.

"Luften är full av alibin för överksamhet" säger Willy Brandt i Brandtkommissionens rapport 1980 om förhållandena mellan de rika och fattiga länderna. Just nu är dessa alibin recessionen och kärnvapenkapplöpningen mellan öst och väst, som tagit bort mycket av uppmärksamheten från de globala rättvisefrågorna. Typiskt är att just när detta skrivs diskuteras ett förslag att skära ner vår u-hjälp.

In i denna situation kommer Gundersens bok med en flammande appell till "vanliga" människor att vara med i uppgiften att "omskapa världen". "Det är livets mening här, ty att omskapa världen är helt enkelt att bli Guds medarbetare så att hans rättvisa sker. Världen behöver en global infrastruktur av människor, som blir kanaler för att Guds syften förverkligas i varje land och i varje internationellt sammanhang."

Om man tror att det är en filosof eller teolog som kommer med en sådan appell tar man fel. Gundersen måste jämt och ständigt pröva sina teorier i industrins hårda verklighet. Han är inköpschef i en av Finlands industrier och tillbringar en stor del av sin tid på affärsresor på fyra kontinenter.

Paul Gundersen

Det är mot bakgrund av denna erfarenhet som han skriver om den goda viljans avgörande roll: "Det är betydelsefullt för lösandet av nord-sydproblemet att man alltmer har börjat betona nödvändigheten av en politisk vilja. Varken Romklubben, världsbankens eller Brandtkommissionens rapporter går emellertid vidare för att visa hur man skapar denna vilja. En regering eller organisation kan inte ha en politisk vilja om inte åtminstone några enskilda medlemmar personligen funnit denna vilja. Den goda viljan uppstår nämligen aldrig genom ett kollektivt beslut."

I ett laddat kapitel "Vilja och val" går Gundersen närmare in på hur denna goda vilja uppstår. Han använder ett rikt illustrationsmaterial från historien och nutiden. Men vi skall inte avslöja vad han kommer fram till. I stället uppmanar vi läsarna att köpa boken och läsa den. Låt er inte avskräckas av det faktaspäckade inledningskapitlet om de ekonomiska realiteterna i den nuvarande världsordningen.

Efter att ha sträckt läst Gundersens bok vågar anmälaren komma med ett förslag till våra opinionsmätare: Hur skulle det vara att fråga några tusen svenskar vad vi *personligen* är villiga att avstå från för att u-hjälpen skall nå en procentmålet? Naturligtvis kan inte alla skäras öven en kam. Somliga måste vända på vartenda öre, medan andra har råd med allt möjligt. Hur som helst: Kanske våra politiker och opinionsmätare skulle bli förvånade över svaret.

Bror Jonzon

Nya böcker som kan rekv. från Idé och Kultur:

Paul Gundersen: *DIN BÖRDA ÄR MIN*. Schildts förlag, Helsingfors. Ett engagerat inlägg i debatten om en ekonomisk världsordning som medför att 15 milj. barn svälter ihjäl varje år. Vad kan "vanliga" människor göra? 112 s. Kr 100:-

Ken Belden: *REFLECTIONS ON MORAL RE-ARMAMENT*. Grosvenor Books, London. Förf. skriver: "We are called as Christians to upturn the values of the world. How radically and on what scale do we expect God to act – to change people, to change society, to change us?" 100 s. Kr 40:-

Mary Wilson: *THE WORD AND THE SWORD*. En ny volym i serien *God's Hand in History*, som använts i skolor i många länder. På lättfattlig engelska behandlar förf. människor i historien som sökt Guds ledning. 157 s. Kr 45:-

Ny Värld utkommer med minst 4 nummer per år. Utgivare: Idé och Kultur, Sveavägen 34, 6 tr, 111 34 Stockholm. Tel. 08/10 34 56. Prenumerationspris per kalenderår: Sverige och Finland Skr 35:-, postgiro 70 98 70-0, Idé och Kultur, Stockholm. Ansv. utgiv.: Lennart Sjögren. Redaktion och produktion: Jean-Marc Duckert, Bror och Gerd Jonzon, Sture och Ingar Rengfelt, Ann-Kristin Särnbrink. ISSN 0347-2272. Schmidts Boktryckeri AB, Helsingborg 1983.